

ÅRSPLAN MOT KRÄNKANDE
BEHANDLING,
DISKRIMINERING OCH
TRAKASSERIER – 2023/2024

Malå kommuns förskola

Tankar från föregående år

Förskolan i Malå består av en åtta-avdelningsförskola för barn 1–4 år och en två-avdelningsförskola för barn 5 år. Läsåret 21–22 reviderade vi mallen för arbetet mot kränkande behandling. Målsättningen med den nya mallen var att få en helhetsblick på hur arbetet mot kränkande behandling ser ut. Arbetsgången ska vara tydlig för vårdnadshavare och personal för att säkerställa att ett arbete mot kränkande behandling sker och att vårt arbete ger resultat.

I det systematiska kvalitetsarbetet (hädanefter hänvisat till som SKA) har personalen på varje avdelning skrivit en sammanfattning av de trygghetsenkäter som i november skickades ut till alla barn i förskolan. I SKA har personalen även skrivit hur de använt sig av sociogram och kontaktbarometer för att ge alla barn förutsättning för delaktighet i förskolan. Nedan följer en analys av denna sammanfattning med syfte att utvärdera vårt arbete mot kränkande behandling.

Av de barn som svarade på enkäten trivs majoriteten på förskolan. Enkäten är utformad så att barnen kan svara med hjälp av bildstöd med en glad eller sur gubbe. De barn som markerar en sur gubbe följs upp genom föräldrasamtal och andra åtgärder utifrån det som framkommer. Enkäten genomfördes i samband med Halloween-firanden vilket syns i barnens svar. Några av barnen berättar om spöken och spindlar som de blivit rädda för.

I avdelningarnas SKA används kontaktbarometer, sociogram och barnenkät för att få en tydlig bild av vilka barn som är i behov av anpassningar eller stöd för att få en plats i gruppen. I SKA framkommer även de åtgärder, anpassningar och det stöd pedagogerna ger för att ge alla barn möjlighet till en trygg och utvecklande vardag. Exempel på åtgärder är vidare observationer för att hitta passande lekkamrater, arbete genom kompisböcker och i en del fall stöd av specialpedagog för att strukturera upp rutiner och göra enskilda handlingsplaner för barn. Specialpedagogresursen har under vårterminen begränsats vilket inneburit att de barn med allra störst stödbehov prioriterats.

Återkommande åtgärder på alla avdelningar är att dela barngruppen och i mindre lekgrupper, exempelvis i studios, fokusera på de barn som behöver stöd för att hitta en kompis eller för att trivas i gruppen. Genom enkäten framkommer att några barn reagerar starkt på känslöytringar, både från jämnåriga kamrater och från vuxna exempelvis i samband med tillsägningar. De vuxna arbetar med förbyggande åtgärder för att minska problematiska situationer. Detta är ett pågående arbete ute på avdelningarna men resultat har uppmärksammats.

Genom att använda sociogram och kontaktbarometer kontinuerligt som pedagogisk dokumentation blir det påtagligt vilka barn som blir valda som lekkompis och genom pedagogiska samtal i arbetslagen skapas åtgärder för att ge alla barn möjligheter till inkludering i förskolan. Dessa åtgärder omvärderas och omprövas på avdelningarnas gemensamma planeringstid.

Sociogrammen används även för att säkerställa att alla barn har en pedagog de känner sig trygg med. På en del avdelningar har sociogrammen även använts för att garantera att pedagogerna har god kontakt med minst en av vårdnadshavarna till varje barn. Trygga föräldrar är en viktig del i vårt arbete med trygga barn.

MALÅ KOMMUN

Utbildningsavdelningen

Det framkommer att denna typ av dokumentation ger en bättre systematik och används för att ge trygghet i barngrupperna genom att säkerställa att alla har en lekkamrat, att alla barn har en vuxen som de knutit an till och även till att säkerställa att alla föräldrar har en pedagog de känner förtroende till.

Arbetet med att uppmärksamma platser där besvärliga situationer uppstår är ett utvecklingsområde för förskolan. Efter beslut i utvecklingsgruppen våren 2022 lades en fråga till i barnintervjun som används vid utvecklingssamtal samt i enkäten som skickas hem till föräldrarna. Syftet var att hitta platser i förskolan där barnen känner sig otrygga. Tanken med detta är att vi med utgångspunkt i barnens tankar och känslor ska kunna placera oss på de ställen där barnen berättar att de känner sig mindre trygga.

Framför allt barnen på 5-årsavdelningen har kunnat ge uttryck för plaster eller situationer där åtgärder kunnat vidtas. Ett exempel på åtgärder som vidtagits är att förlänga tiden på den automatstyrda lampan inne på toaletten som släcktes för snabbt. Tack vare enkätfrågan har vi fått fram information som annars inte kunnat observeras.

Reviderad 20230829

Mål

I vår förskola vill vi att...

- alla vuxna bemöter barn och föräldrar med respekt. Vi vill alla barnets bästa!
- olikhet är normen! Alla har rätt att vara olika.
- vuxna är närvarande och lyhörda.
- barn som berättar att hen är ledsen, skadad eller rädd alltid tas på allvar.
- alla vuxna ska reagera och agera mot varje form av diskriminering, kränkande behandling eller trakasserier av och mot både vuxna och barn.
- alla ska få göra sin röst hörd. (se bilaga 4 "rätten till kommunikation")
- platser där besvärliga situationer riskerar att uppstå ska uppmärksammas.

Aktiviteter:

- Kontinuerlig användning av sociogram
- Kontinuerlig användning av kontaktbarometer
- Enkät om trivsel och trygghet skickas hem och fylls i tillsammans med vårdnadshavarna.
- Rektor tillsammans med logoped, specialpedagog och SKUA-utvecklare arbetar för att ge tillgång till olika kommunikationssätt och ger pedagogerna stöttning i det språkutvecklande arbetet.

MALÅ KOMMUN

Utbildningsavdelningen

Arbetsplan

- Genomgång av plan mot kränkande behandling
Ansvarig av genomgång: Specialpedagog och rektor
Tidsplan: augusti

- Likabehandlingsplanen ska finnas på varje avdelning, samt på hemsidan
Ansvarig: Samordnare/Ida
Tidsplan: september

- Sociogram
Ansvarig: En särskilt ansvarig i varje arbetslag
Tidsplan: En gång i månaden på arbetslagsträffar

- Kontaktbarometer
Ansvarig: En särskilt ansvarig i varje arbetslag
Tidsplan: En gång i månaden på arbetslagsträffar

- Enkät till barnen
Ansvarig: En särskilt ansvarig i varje arbetslag
Tidsplan: november

Enkät om trivsel och trygghet

Vi uppskattar om du tar dig tid tillsammans med ditt barn och svarar på denna enkät. Hjälp ditt barn att förstå frågorna och vi ber er om att vänta in barnens svar. Beroende på barnets ålder och språk kan du behöva hjälpa till som förälder att fylla i enkäten utifrån hur du tror att ditt barn har det på förskolan. **Resultatet ligger till grund för förskolans arbete mot kränkande behandling.**

Ditt namn

1. Trivs du på din förskola?

2. När känner du dig så här?

.....

.....

.....

.....

.....

3.När känner du dig så här?

.....

.....

.....

.....

.....

4.Finns det något på förskolan som gör dig rädd?

.....

.....

.....

.....

.....

5. Trivs du med dina kompisar?

Kommentar:

.....

.....

.....

.....

.....

6. Vem/vilka brukar du leka med?

.....

.....

7. Finns det någon plats på förskolan där du känner dig så här?

.....

.....

8. Finns det någon plats på förskolan där du känner dig så här?

.....

.....

9. Kommentarer från vårdnadshavare

.....

.....

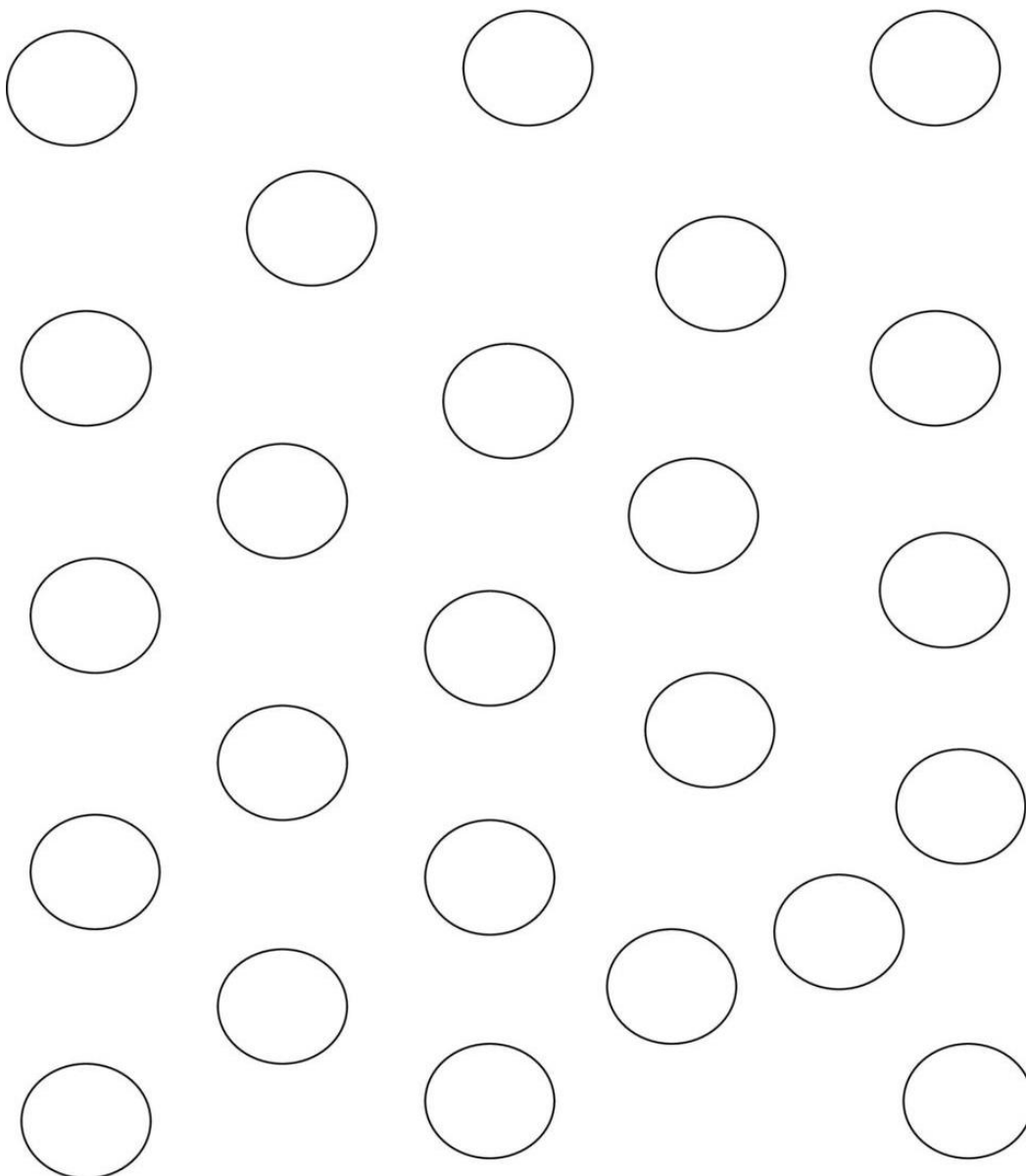
.....

Tack för er medverkan!

Kontaktbarometer för barngrupp

- Varje cirkel representerar ett barn.
- Dra en eller flera pilar mellan de barn som ofta leker med varandra.
- Är det barn som väljer varandra skall pilarna vara dubbelriktade.
- Det kan finnas barn som har pilar till alla barn men aldrig väljs av andra, markera det då
- Analysera resultatet.
- Vilket/vilka barn behöver ökat stöd för att kunna känna sig delaktig?

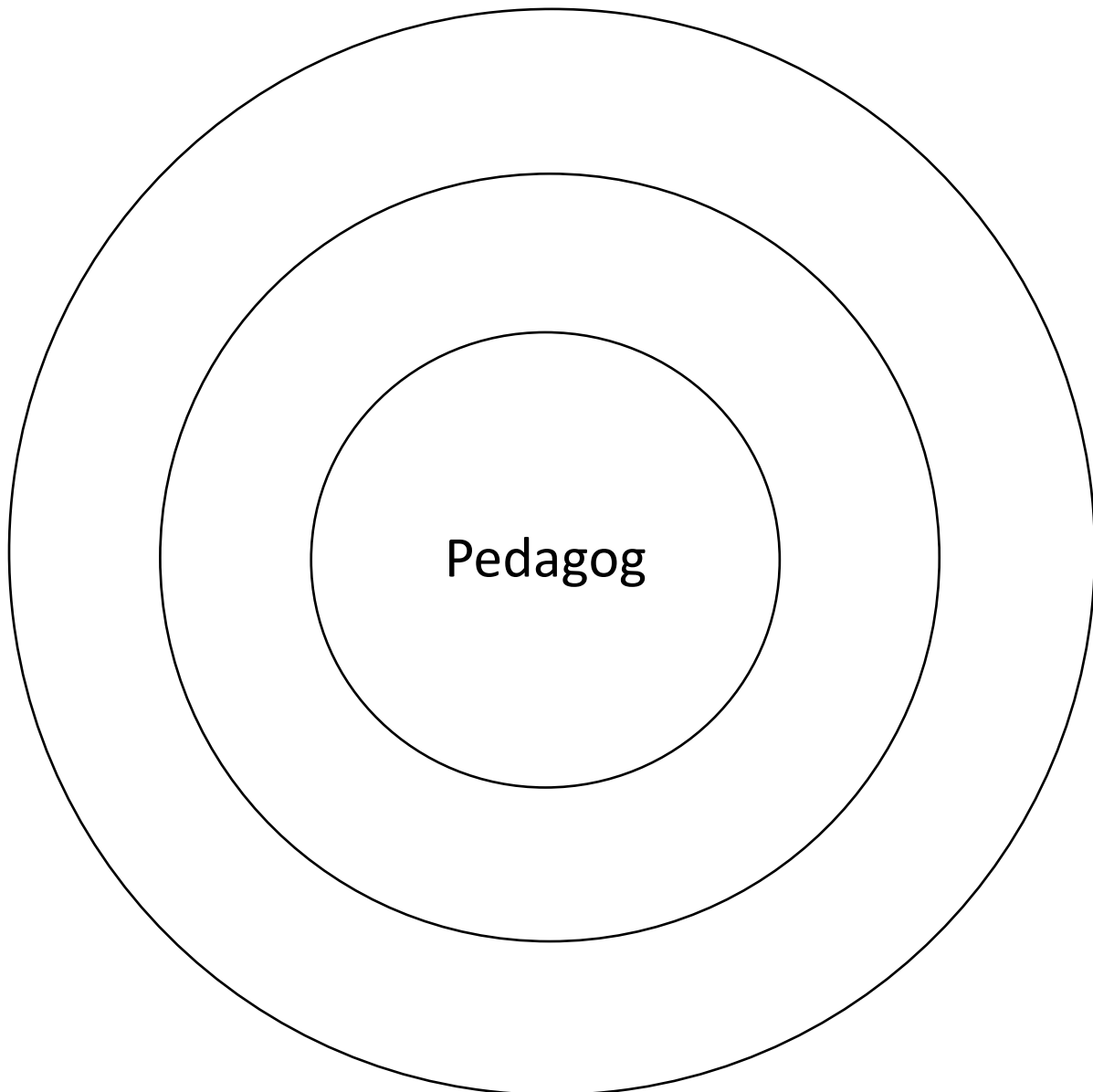

Sociogram för relationer pedagog/barn

Pedagog/barn

Pedagog/vårdnadshavare

få möjlighet att välja

säga nej till föremål och handlingar

be om det jag vill ha

uttrycka önskemål och känslor

bli lyssnad på och få ett svar även om svaret är "nej"

be om och få uppmärksamhet och samspela med andra

ha möjlighet att använda mitt kommunikations-sätt hela tiden

be om och få information om planer och rutiner som rör mig

få insatser för att utveckla min kommunikations-förmåga

alltid ha ett kommunikations-system som fungerar

vistas i miljöer som är kommunikativt tillgängliga

delta i samtal som har ett meningsfullt innehåll

bli pratad med, inte om

bli tilltalad på ett respektfullt sätt

Rätten att kommunicera

Jag har rätt att: